

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Det er lettere å sparkle klinkergulvet i stedet for å prøve å slipe det med f.eks. en eksentersliper.

TIDSFORBRUK:

Cirka 2–3 dager for et rom på 25 m², pluss tørketid.

PRIS:

Cirka 500 kroner per m² inkl. gulv og diverse materialer

FØR

Til og med om sommeren var gulvet kaldt hvis ikke gulvvarmen var slått på.

Hører du med til dem som drømmer om å bli kvitt det harde flisgulvet du har for eksempel i stua og erstatte det med et tregulv? Da kan du spare både tid og penger ved å legge et flytende gulv. Du kan la de gamle flisene bli liggende og nøye deg med å rette opp underlaget. Deretter er det forholdsvis enkelt å legge et tregulv slik vi gjør her – et bambusgulv av laminerte parkettbord på 14 x 190 x 1900 mm.

Ett av de stedene du kan få problemer når du hever gulvet på denne måten, er rundt

dørene. Derfor er det også viktig at du sjekker om det er plass til tregulvet når dørene åpnes. Er det ikke det, må du sage av dørbladet, og om nødvendig tilpasse dørstokken. Også listene må forandres. Til sammen kan dette bli en relativt vanskelig oppgave.

Bambusgulvet er bygget opp av tre lag: et fire millimeter slitesjikt av bambus, et tverrgående lag med tre og et lag av langsgående finér. Men når gulvet først er klikket sammen, må du helt tett innpå for å se sammenføyningene.

Det er ingen grunn til å gjøre jobben vanskeligere enn nødvendig. I stedet for å bryte opp det gamle klinkergulvet valgte vi å legge et flytende gulv oppå klinkerflisene. På den måten slapp vi også unna en god del støv og skitt.

Fra kalde fliser ...

ETTER

Ved å legge gulvet direkte
oppå flisene slapp vi å bryte
opp det gamle gulvet. Hele
arbeidet kunne derfor
gjøres på bare tre dager.

... til lun parkett

Gulvet rettes opp

Underlaget for et flytende gulv må være jevnt. Det må ikke variere mer enn ± 2 mm målt langs en 2 meter lang rettholt. Derfor må de verste toppene slipes av. Resten klarer vi med en selvnivellerende og hurtigherdende gipssparkelmasse (bare for helt tørre gulv!). Den kan brukes oppå nesten alle slags underlag i tykkelser fra 1 til 20 mm. Når gulvet er vasket med grunnrens, påføres det en primer. Denne sikrer dels en god vedheft, dels minsker den sugeevnen til underlaget og hindrer dermed at sparkelmassen tørker for raskt.

VERKTØY

Diamantslipekopper

Tidligere var diamantslipekopper svært dyre, og det kostet en formue å leie dem. I dag fins det rimelige diamantslipekopper til vinkelslipere på markedet. En 115 mm vinkelsliper og ditto diamantslipekopp er en effektiv redskap for å fjerne forhøyninger i gulvet.

VIKTIG

Klinkergulvet må være rent.

Det er viktig at gulvet rengjøres grundig før du primer det. Det må ikke være rester av såpe, skitt, fett, voks og lignende. Vask derfor gulvet omhyggelig med en konsentrert oppløsning av grunnrengjøringsmiddel. Skyll etter med vann, og la gulvet tørke godt. Ellers risikerer du at sparkelmassen ikke sitter.

1 Fjern de gamle gulvlistene slik at du kan komme helt inn til veggen med det nye gulvet. Skal listene brukes om igjen, bør du demontere dem forsiktig. Da slipper du også en større reparasjon av veggen når gulvet er lagt.

2 Legg en 2 meter lang rettholt – eller et langt vater – på kryss og tvers på gulvet. På den måten kan du raskt danne deg et inntrykk av hvor plant gulvet er. **TIPS:** Du kan skravere fordypninger og topper med en blyant.

3 Med en diamantslipekopp kan du relativt raskt fjerne de verste toppene på det gamle gulvet. **VIKTIG!** Bruk vernebriller, hørselsvern, støvmaske og et par solide arbeidshansker.

4 Vask gulvet med grunnrens før du smører et jevnt lag primer ut over gulvet med en myk kost. Blandingsforholdet primer og vann skal være 1:3. Ved påføringen er primeren melkehvit. Når den tørker, blir den gjennomsiktig.

5 Gipssparkelmassen fås i 25 kg sekker som blandes opp med 6 liter kaldt vann. Bruk en kraftig drill med blandevisp slik at sparkelmassen får riktig konsistens.

6 Hell en god porsjon sparkelmasse ut på gulvet. Deretter har du omkring 15 minutter på deg til å få den på plass. Etter et par timer kan du gå på den, og etter et døgn er sparkelmasse med en tykkelse på 2–3 mm herdet.

Sparkelmassen må hjelpes på vei

Selv om sparkelmassen er såkalt selvnivellerende, kan du ikke bare helle den ut i det ene hjørnet og tro at den fordeler seg selv. Det er nødvendig at du hjelper den på vei med en tannsparkel. Trekk sparkelmassen ut over gulvet med en bred tannsparkel slik at den renner ned mot fordypningene av seg selv og gir ei plan og jevn overflate. Er du ikke tilfreds med resultatet, kan du sparkle en gang til. Du må bare huske at det første laget må være helt tørt, og at du må prime gulvet igjen.

TIPS

Beskytt veggen. Skal du ikke montere gulvlister, er det en god idé å plassere en bred maskingsteip på veggen mens du arbeider med gulvmassen. Da slipper du en større rengjøring av veggen etterpå.

Med for eksempel en 4 mm bred tannsparkel kan du dosere et ca. 2-3 mm tykt lag sparkelmasse over hele gulvet.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

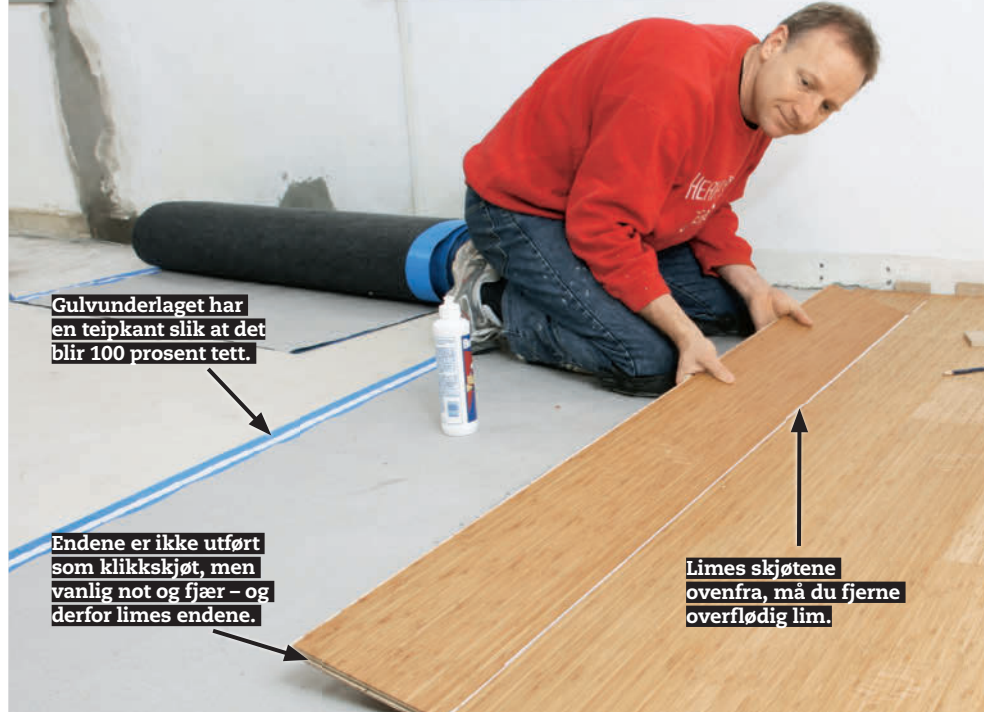
- Grunnrens
- Primer (Bostik 6000)
- Gulvsparkel (Bostik S21)
- Gulvunderlag (Icopal SoftStep)
- Gulv («Bambus LamellPlank» – 14 x 190 x 1900 mm) fra Holse & Wibroe (Bambusgulv Norge AS, www.bambusplank.no)
Det finnes 6-8 bambusgulvleverandører i Norge, søk på «bambusgulv» på internett.
- Parkettlim
- Gulvolje (Natur Trip Trap eller tilsvarende)

Spesialverktøy

- Vinkelsliper med diamantkoppslipeskive
- Blandevisp på kraftig drill

Slik legger du parkettbordene

Når vi legger et flytende tregulv oppå et klinker- eller betongulv, er det viktig at det både er et fjærende underlag og ei fuktsperre mellom tregulvet og underlaget. I stedet for det billigere – men også mer tungvinte alternativet med baner av skumplast – valgte vi SoftStep fra Icopal som gulvunderlag. Det er ideelt til oppgaven og raskt å arbeide med.

Gulvunderlaget har en teipkant slik at det blir 100 prosent tett.

Endene er ikke utført som klikkskjøt, men vanlig not og fjær – og derfor limes endene.

Limes skjøtene ovenfra, må du fjerne overflødig lim.

Gulvet legges

Gulvunderlaget som vi bruker her, har en fuktett plastmembran på undersiden og en filt av syntetiske fibre. På oversiden er det limt på en kraftig papp og omleggs-kanter med en selvklebende teip for at det skal bli tett.

Parkettbordene har klikksammenføyninger på langsiden – mens kortsidene har vanlig not og fjær. Parkettbordene kan dermed klikkes på enkeltvis.

Ifølge produsenten av bambusgulvet er det ikke nødvendig å lime skjøtene. Likevel valgte vi en forsegling ovenfra med lim – også på langsiden – blant annet for å sikre at det ikke trenger fukt ned i skjøtene under rengjøring, og for å få et knirkefritt gulv.

1 Gulvunderlaget rulles ut på flisene. Det er viktig å holde minimum 10 cm omlegg på alle banene for å sikre at gulvet ikke opptar fuktighet nedenfra.
VIKTIG! Det er bare omleggskantene som skal overlappe – ikke filt og papp.

2 Bøy omlegget på den siste banen. Fjern beskyttelsesteipen på den siste banen, og monter de to banene. Velger du et underlag uten teip, skal du være klar over at ikke all teip limer like godt – du bør velge en såkalt dampsperrerteip.

4 Fordi parkettbordene har klikkmontering, trenger du ikke å lime dem på langsiden, ifølge produsenten. Vi gjorde det likevel, og la parkettlim på fjæra.
VIKTIG! For mye lim kan gjøre det vanskelig å føye sammen parkettbordene.

Overskytende lim tørkes av med en fuktig klut så raskt som mulig.

5 Parkettbordene klikkes først på plass på langsiden, og deretter slår du den forsiktig på plass i enden. Bruk alltid en slagkloss eller lignende for ikke å skade fjæra – det kan nemlig i verste fall bety at gulvet kan komme til å gynge.

6 Kapping av parkettbordene gjør du enklest med ei stikksag nedenfra. Da får du det reneste snittet på gulvflata – og du unngår at gulvet fliser seg opp. Stykket du skjærer av det siste parkettbordet, kan du begynne med i neste rekke.

Parkettbordene ligger så tett sammen at du må helt inntil for å se skjøtene.

VIKTIG

Raskere montasje. For at det skal gå raskere å montere gulvet, er endene på parkettbordene laget som not- og fjær-skjøter. Derfor er det også viktig å lime i endene. Men da blir skjøtene også helt tette, og gulvet blir svært rengjørings-vennlig.

Teip fast en blyant til en kloss, og du får – et godt hjelpeverktøy når ujevnheter i veggene skal overføres til gulvet.

3 Legg to rekker med parkettbord inn mot veggene uten å lime, og markér avstanden mellom gulvet og veggene med en strek slik at du kan se hvor det skal sages. Bruk en kloss med en blyant teipet fast. Ta plankene fra hverandre, og sag i streken.

For at gulvet skal bli sterkt nok, må korte skjøter ikke ligge for tett. De bør minst være 25 cm mellom dem til hver side.

7 Det siste parkettbordet mot veggene trykkes på plass med et brekkjern eller et slagjern. Nå mangler bare gulvlistene.

Bambus i størrelse XXL

Bambus er den planta som vokser hurtigst i hele verden. Sorten som er brukt til gulvet vi legger her, heter Mao zhu og vokser i det sørvestlige Kina. Bare det første året vokser den 20 meter, og før planta er fem år gammel, har den nådd en høyde på 35 meter. I den perioden får den en diameter på ca. 13 cm, mens skallet er ca. 23 mm tykt. Når planta felles, skyter den igjen fra rotnettet som kan bli opp til 15 km langt.

Hvert femte år kan planta felles igjen fra samme rot.

Vedlikehold av bambusgulvet

Ubehandlete tregulv bør alltid ha en oljebehandling (vi brukte Trip Trap Tregulvolje) – enten med en poleringsmaskin eller med poleringsputer og bomullskluter. Ved behov vaskes gulvet i olje- eller natursåpe som begge legger et usynlig slitelag i treet slik at overflata blir mer motstandsdyktig. Ellers tørkes gulvet over med en hardt oppvridd fuktig klut.